

- [Liisa Pentti](#)

Dansen är Liisa Penttis kvinnoströmt

Koreografen Liisa Pentti instruerar dansarna Pinja Poropudas och Marlon Moilanen. Bild: Cata Portin

[Isabella Rothberg](#)

19.3.2019 07:30 Premium

156

reaktioner

I sitt nya verk inspireras koreografen Liisa Pentti av H el ene Cixous resonemang om ett kvinnligt skrivande som inte kan fångas i fack och definitioner.

Den franska filosofen **H el ene Cixous** feministiska klassiker *Medusas skratt* upplever en ny vår. I februari hade **Saara Turunens** hyllade föreställning *Medusan huone* (Medusas rum) premiär och nu är det koreografen **Liisa Penttis** tolkning *Hauraat silm at* (Sköra ögon) som står i tur.

I essän från 1975 lanserar Cixous begreppet *écriture féminine*, en kvinnoskrift. Hon uppmanar kvinnor att skriva ut sig ur den patriarkala traditionen och skriva utifrån kvinnliga kroppsliga erfarenheter.

– *Ecriture féminine* saknar gränser, den vill skapa sig själv. Det är så jag känner inför dansen, att kroppen har ett likadant identitetslöst väsen som genom kultur, strukturer och hierarkier formas i olika skepnader, förklarar Liisa Pentti.

Liisa Pentti upptäckte Hélène Cixous på nittioalet och har sedan dess återvänt till hennes texter.

– Det hon säger om mellanrummet är viktigt, att erkänna att skrivandet är just att arbeta i mellanrummet.

För Liisa Penttis del har "mellanrummet" inneburit användandet av både dans och text i sina verk. I dag är det närmast normen inom den samtida dansen, men i början av nittioalet väckte det kritik.

– Helsingin Sanomats danskritiker **Auli Räsänen** ställde frågan om varför inte dansen räcker till.

En märklig frågeställning för Pentti, som fått sin utbildning vid den progressiva dansutbildningen School for New Dance Development i Amsterdam.

– Det var vanligt att både marginella grupper och stora namn som **Pina Bausch** använde text i dansen. Men här i Finland ville man hålla fast vid den modernistiska tanken om att alla konstarter har sina fack, det här är dans och det här är teater.

– I dag är det mycket vidare men fortfarande dyker frågan om text ska användas i dans upp med jämna mellanrum.

Annan infallsvinkel

Att också Saara Turunens verk skulle vara förankrat i Hélène Cixous essä, kom som en överraskning för Liisa Pentti som tänker vänta med att se den tills efter sin egen premiär.

– Men vi verkar ha en helt annan infallsvinkel. Medusan huone är teater men vår föreställning är flummig, förstås i en positiv bemärkelse.

– Vi har jobbat mycket med det som kallas *the liminal space*, det som Cixous kallar för mellanrummet, övergången.

Blaue Frau deltar

Det är en ensemble med olika språk, åldrar och yrkesbanor som Liisa Pentti samlat runt projektet. Det stod nästan genast klart för henne att hon ville samarbeta med **Sonja Ahlfors** och **Joanna Wingren** som utgör den feministiska scenkonstgruppen Blaue Frau.

– Vi har arbetat länge med varandra i olika faser och jag hade känslan av att de vet vad det här handlar om, att de själva har funderat på och arbetat med de här frågeställningarna.

Övriga på scenen är **Bo Madvig, Marlon Moilanen, Pinja Poropudas** och **Klara Wenner Tångring**. På scenen talas finska, svenska, danska (Madvig är dansk), engelska och eventuellt lite franska.

– Det handlar mycket om språk och rörelse, hur de går in i varandra och vilka betydelser som kommer ut ur den här dialogen.

Har du alltid kunnat skriva fritt?

– Nej, oberoende av hierarkierna utanför finns det alltid en polis inom mig, en begreppspolis, en kontroll. Jag måste därför hitta öppningen, ett sätt att komma förbi kontrollen, förbi mina fördomar om mig själv och min konst.

– Därför ger Cixous text krafter, man behöver inte alltid lyckas säger hon. Ibland kan man bara lita på det mörka rummet där de här sakerna sker. Cixous själv kallar sig mystiker och skriver att hon är besläktad med sibyllor. Det är just så där man inte får vara, det finns ett krav på att man ska veta exakt.

I föreställningen använder sig Liisa Pentti av drömmens logik.

– Cixous menar att man ska skriva som man drömmer, utan rädsla, utan tanken "Kan jag göra så här?".

Hauraat silmät har premiär i kväll på Zodiak – centret för ny dans.

Profil

Liisa Pentti

Gör: Koreograf och dansare.

Bor: i Helsingfors.

Senaste bok som berörde mig: Konturer av Rachel Cusk.

Senaste föreställning som berörde mig: 10000 gestes av Boris Charmatz.

Gillar: att bli positivt överraskad.